

«БЕКТЕМИН»

Ош Мамлекеттик университетинин
илимий иштер жана инновациялар
боюнча проректору, ф.-м.и.к., доцент

Арапбаев Р. Н.

2024 ж.

**Издөнүүчү Исраилова Дарыгул Кубанычбековнанын
саламаттыкты сактоо илимдеринин 14.02.03 - коомдук
саламаттык жана саламаттыкты сактоо адистиги боюнча
кандидаттык экзамендин кошумча программасы**

Диссертация темасы:

**«Жалпы үй-бүлөлүк дарыгерлер практикасында терапиялык
жардам берүүнү уюштуруудагы көйгөйлүү маселелер (Кыргыз
республикасынын түштүк аймагынын мисалында)».**

Кошумча типтүү программа минимумдун мазмуну

Кыргыз Республикасындагы калктын ден-соолугун коргоо жаатындагы маселелер. Акыркы жылдардагы Кыргыз Республикасынын калкынын ден соолугунун өзгөчөлүктөрү (терапиялык оорулардын түзүмү).

Баштапкы медициналык жардам, анын саламаттык сактоо системасындагы орду. Калкка медициналык-профилактикалык жардам көрсөтүүнү уюштуруунун негизги принциптери. Үй-үлөлүк дарыгерлер тобундагы терапиялык жардам жаатындагы маселелер жана уюштуруу жумуштарын өнүктүрүү. Изилдөөнүн уюштурулушу жана ыкмалары.

Сунушталган негизги адабияттар:

1. Абдираев П. А. Реформирование и модернизация здравоохранения в Кыргызстане (часть 2) [Текст] / П. А. Абдираев // Молодой ученый. – 2016. – № 17(121). – С. 325-328.

2. Абылова Н. К. Распространенность артериальной гипертензии у лиц сахарным диабетом, находящихся на диспансерном учете в центрах семейной медицины г. Бишкек [Текст] / Н. К. Абылова // Здравоохранение Кыргызстана. – 2021. – № 4. – С. 79-83.

3. Агаларова Л. С. Исследование медико-профилактических, организационно-технологических и социально-экономических аспектов деятельности врачей общей практики и участковых терапевтов: специальность 14.02.03 "Общественное здоровье и

здравоохранение", 14.01.04 "Внутренние болезни" [Текст] / Л. С. Агаларова. – Москва, 2010. – 47 с.

4. Аскарбекова Г. А. Баштапкы медициналык санитардык жардамдын көлөмүн пландоонун ыкмалары [Текст] / Г. А. Аскарбекова, Д. К. Исраилова, А. А. Шамшиев [et al.] // Илим. Билим. Техника. – 2022. – № 2(74). – Р. 91-94.

5. Пути совершенствования подготовки врачей первичного звена здравоохранения по вопросам кардиологической реабилитации [Текст] / [Е. А. Ацель, Р. А. Бодрова, Р. М. Газизов и др.]. // CardioСоматика. – 2013. – № S1. – С. 11.

6. Батыралиев Т. А. Летопись здравоохранения и медицинской науки Кыргызстана Журналу "Здравоохранение Кыргызстана" - 80 лет [Текст] / Т. А. Батыралиев, Н. Н. Бримкулов, О. Т. Касымов // Здравоохранение Кыргызстана. – 2018. – № 1. – С. 6-11.

7. Бекешова Э. Н. Проблемы организации первичной медико-санитарной помощи сельскому населению на современном этапе [Текст] / Э. Н. Бекешова // Бюллетень науки и практики. – 2020. – Т. 6, № 1. – С. 145-154.

8. Бримкулов Н. Н. Астанинская декларация по ПМСП - видение мирового здравоохранения в XXI веке. [Текст] / Н. Н. Бримкулов, О. Т. Касымов // Здравоохранение Кыргызстана. – 2019. – № 1. – С. 146-152.

9. Бримкулов Н. Н. Проблемы общей врачебной практики в материалах национального конгресса по болезням органов дыхания (16-19 октября 2018 г., Москва) [Текст] / Н. Н. Бримкулов, А. С. Белевский // Российский семейный врач. – 2018. – Т. 22. – № 4. – С. 49-52.

10. Бримкулов Н. Н. Прошлое, настоящее и будущее семейной медицины в Кыргызстане (по материалам 1-го съезда врачей общей практики и семейных врачей Кыргызстана, Бишкек, 29-30 октября 2015 года). [Текст] / Н. Н. Бримкулов // Вестник КГМА им. И. К. Ахунбаева. – 2015. – № 3. – С. 115-118.

11. Бримкулов Н. Н. Семейная медицина: прошлое, настоящее и будущее (по материалам 1-го съезда врачей общей практики и семейных врачей Кыргызстана, Бишкек, 29-30 октября 2015 года). [Текст] / Н. Н. Бримкулов // Российский семейный врач. – 2015. – Т. 19. – № 3. – С. 33-36.

12. Бримкулов Н. Н. Семейные врачи - лидеры на пути к лучшему здоровью (к всемирному дню семейного врача - 19 мая). [Текст] / [Н. Н. Бримкулов, С. Ж. Сыдыкова, А. Т. Жайлообаева и др.]. // Вестник КГМА им. И. К. Ахунбаева. – 2018. – № 1. – С. 31-36.

13. Бурлачук В. Т. Регистр в оценке эффективности терапии больных хронической обструктивной болезнью легких в общей врачебной практике (семейной медицине) [Текст] / В. Т. Бурлачук, Л. В. Трибунцева, Ю. В. Алтухова, А. В. Будневский // Научно-

медицинский вестник Центрального Черноземья. – 2011. – № 46. – С. 37-42.

14. Гаджиев Р. С. Исследование организации и качества медицинской помощи на дому городскому населению [Текст] / Р. С. Гаджиев, Л. С. Агаларова, А. Н. Гасанов // Организация и совершенствование управления системой охраны здоровья населения. – 2021. – С. 45-51.

15. Гаджиев Р. С. Исследование качества диспансеризации работающего населения в городских поликлиниках [Текст] / Р. С. Гаджиев, Л. С. Агаларова, М. А. Гамзаева // Справочник врача общей практики. – 2017. – № 3. – С. 15-22.

16. Исраилова Д. К. Жалпы (үй-бүлөлүк) дарыгерлер практикасындагы терапевттерге кайрылган оорулуулардын түзүмү жана таралышы [Текст] / Д. К. Исраилова, Г. А. Аскарбекова // Известия ВУЗов Кыргызстана. – 2021. – № 5. – Р. 39-42. – DOI 10.26104/IVK.2019.45.557.

17. Каратаев М. М. Актуальные вопросы повышения качества образовательного процесса по общественному здоровью и здравоохранению в системе додипломного образования [Текст] / М. М. Каратаев, Д. Д. Ибраимова, К. И. Садамкулова // Наука и новые технологии. – 2011. – № 1. – С. 92-96.

18. Каратаев М. М. О ходе реализации программы реформирования системы здравоохранения Киргизской Республики [Текст] / М. М. Каратаев, М. А. Мамбетов, У. Х. Аджибаев // Проблемы управления здравоохранением. – 2006. – № 4. – С. 10-12.

19. Мукеева С. Т. Проблема семейной медицины в Кыргызстане. [Текст] / С. Т. Мукеева // Вестник КГМА им. И. К. Ахунбаева. – 2012. – № 1. – С. 135-143.

20. Султаналиева Р. Б. Мониторинг липидного обмена у лиц с сахарным диабетом, находящихся на учете в центрах семейной медицины г. Бишкек. [Текст] / Р. Б. Султаналиева, Н. К. Абылова // Здравоохранение Кыргызстана. – 2022. – № 1. – С. 10-15.

21. Чоюбекова Г. А. Экономические основы сферы здравоохранения в Кыргызской Республике. [Текст] / Г. А. Чоюбекова, А. А. Кочербоева // Вестник Карагандинского университета. Серия: Экономика. – 2019. – Т. 94. – № 2. – С. 205-211.

22. Шамшиев А. А. Здравоохранение Кыргызстана в рамках проекта "государственно-частного партнерства" [Текст] / А. А. Шамшиев // Медицина Кыргызстана. – 2012. – № 8. – С. 4-6.

Жардам берүүчү шилтемелер

<https://med.kg/> - официальный сайт Министерства здравоохранения Кыргызской Республики

<https://www.stat.gov.kg/ru/> - официальный сайт Национального статистического комитета Кыргызской Республики.

<https://minjust.gov.kg/> - официальный сайт Министерства юстиции Кыргызской Республики

<https://www.who.int/ru> - официальный сайт всемирной организации здравоохранения

<https://stat.gov.kg/ru/publications/sbornik-zdorove-naseleniya-i-zdravooohranenie-v-kyrgyzskoj-respublike/> - официальный сайт Национального статистического комитета Кыргызской Республики.

Типтүү программа минимум боюнча суроолордун тизмеси

1. Үй-бүлөлүк медицина борбору түшүнүгү?
2. Жалпы дарыгерлик практика борбору түшүнүгү?
3. Үй-бүлөлүк медицина борборунун милдеттери.
4. Үй-бүлөлүк медицинанын принциптери.
5. Үй-бүлөлүк медицина борборунун структурасы.
6. Профилактика түшүнүгү, түрлөрү, көйгөйлөрү.
7. Алдын алууну жүргүзүү ыкмалары жана уюштуруу.
8. Үй-бүлөлүк медицинада калкка профилактикалык кароо эрежелери.
9. Жалпы дарыгердик практика борборуна адистерди даярдоо.
10. Баштапкы медициналык-санитардык жардам кызматтарынын каржылануусу.
11. Ыктыярдуу жана милдеттүү Медициналык камсыздандыруу.
12. Коомдук саламаттыкты сактоо. Ден соолукту аныктоочу факторлор.
13. Калктын ден соолугуна биологиялык, физикалык факторлордун тийгизген таасири.
14. Кыргыз Республикасынын саламаттыкты сактоону уюштуруу боюнча негизги мыйзамдык документтер.
15. Кыргыз Республикасынын саламаттыкты сактоону реформалоонун улуттук «Манас», «Манас таалими» жана «Ден соолук» программалары, 2019-2030-жылдарга Кыргыз Республикасынын калкынын ден соолугун коргоонун улуттук программасы.
16. Кыргыз Республикасынын саламаттыкты сактоону реформалоонун максаттары, милдеттери жана принциптери.
17. Терапия түшүнүгү?
18. Терапиялык жардамдын максаты.
19. Терапиялык жардамдын милдеттери.
20. Ички органдардын оорулары менен ооругандарды текшерүү ыкмалары.
21. Терапевт өз ишинде медициналык документтердин формаларын толтуруу эрежелери.
22. Аймактык жалпы практикалык врачтын аткарган кызматтары.
23. Амбулатордук шартта терапиялык ооруларды диагноз коюуда, дарылоодо уюштуруу иштери.
24. Медициналык жардам берүүнүн сапатын жогорулатуу.

25. Терапиялык оорулардын алдын алуу.
26. Терапиялык оорулардын алдын алуунун актуалдуулугу.
27. Калкты ден соолукту чыңдоо жана оорулардын алдын алуу үчүн окутууну уюштуруу.
28. Үй-үлөлүк дарыгерлер тобундагы терапиялык жардам жаатындагы уюштуруу жумуштарын өнүктүрүү.

Төрагалык кылуучу:

ОшМУнун медицина факультетинин

“Жалпы хирургия”

кафедрасынын башчысы,

м.и.к., профессор

Катчы:

“Коомдук саламаттыкты сактоо”

кафедрасынын улук окутуучусу

Муратов. А. А.

Аринбаев Б. С.

18-июнь 2024-жыл

